

Universitatea
Românească
Cluj

CULTURA POPORULUI

FOAIE DE CULTURĂ ȘI DE EDUCAȚIE CETĂȚENEASCĂ
A SOCIETĂȚII „CULTURA POPORULUI”

ABONAMENTE ANUALE: pentru săteni 30 lei
" autorități 60 lei
" întreprinderi financiare 100 lei

APARE ÎN FIE-CARE DUMINECĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Strada Memorandului No. 21, în Sala Reduta

REDAȚIA: Telefon No. 405 ADMINISTRAȚIA: Telefon No. 186

Calendarul Săptămânei

CATOLIC		ORTODOX	
Luni	Rupert	14	C. Benedict
Marti	Guntram	15	M. Agapie
Mercuri	Ciril	16	M. Savin
Joi	Quirinu	17	C. Alexe
Vineri	Dalbina	18	Păr. Ciril
Sâmbătă	Hugo	19	Crist. și Dariu
Duminică	Francisc	20	M. uc. în S.

Constituantă

Alegerile s'au sfârșit lăudându-se în urmă oboseala ce vine totdeauna după marile izbucniri. Rezultatele din toată țara arată că partidul liberal a obținut 260 de locuri în Cameră iar partidele opoziționiste 97. La rezultat rezultatele dau încă mai mare majoritate partidului liberal, după care urmează partidul național din Ardeal și partidul țărănist oțelului și al fierului. Partidul liberal are, deci, în a doua rundă două treimi din numărul aleșilor, ceea ce e o dovadă că aiba cuvântul deciziv în alcătuirea noii constituanțe. Celelalte partide, în afară de acestea, au și ele un număr destul de mare de aleși, — peste o sută —, care în opinia lor hotărătoră putea întârzi mult lucrările. Ori, în urma luptei din alegerile acestea, între partidul liberal care alcătuiește singur guvernul și partidele de opoziție s'a descoperit o dușmănie periculoasă. Invinuirile ce-și aduc unele partide sunt de obicei de aspre și nici chiar cele mai strălucite fruntași politici ai tuturor grupurilor sunt cruțați.

Din această luptă desigur nu poate eși nimic bun. Nu se pot trece în Adunarea Legiuitoare patimile slănuite de alegeri fără să se îngreuiască cu desăvârșire chiar a se opri lucrările. Luptele între fruntași politici și între partide s'au dus și se vor face totdeauna pe spatele țării care are decât de pierdut din această luptă. Tăra știe că guvernele trecătoare, că însăși partidele se primenesc, iar oamenii politici își schimbă ușor părerile. Pentru aceasta ea judecă pe toți după

binele ce știu să-l aducă, nu după discursurile și făgăduiele lor. Și binele nu poate veni prin certuri nefolositoare.

Constituantă ce are menirea să așeze temelia legiurilor României Mari, trebuie să lucreze în liniște pentru îndeplinirea unei opere care să reziste timpurilor zbuciumate ce le vom mai avea încă odată de trăit. Toți aleșii, fie ei guvernamentali sau opoziționiști, sunt datori să ia parte la această lucrare uriașă. Rafuiala trebuie amânată. Concesiuni trebuie făcute din amândouă părțile spre a se ajunge la o înțelegere sau cel puțin la liniștea trebuitoare muncii spornice. Cine va îngreui această înțelegere va lucra contra țării. Guvernul are în primul loc datoria de a ușura situația întinzând mâna partidelor din opoziție și ascultându-le plângerile în chestiunea modului cum s'au făcut alegerile în unele părți, dând satisfacție acolo unde se vor dovedi întemeiate. La rândul lor partidele din opoziție și mai ales acel național ardelen trebuie să contribuie cu toate mijloacele sale la îndeplinirea legiurilor de temelie ale țării căutând să îndrumeze lucrările pe o cale serioasă spre a obține rezultatele trainice.

Ura și cearta va fi condamnată de toți bunii români, oricine ar fi acei cari ar semăna-o.

Voim să-l vedem pe toți la muncă aprigă și sănătoasă, trecând peste micile patimi, sprijiniți de imaginea vie a Patriei în pericol.

Bucium

DE CETIT ÎN TOATE ZILELE:

Limba noastră

Limba noastră-i o comoară
În adâncuri infundată
Un șirag de piatră rară
Pe moșe revărsată.

Limba noastră-i foc ce arde
Într'un neam ce fără veste
S'a trezit din somn de moarte
Ca viteazul d'n poveste.

Limba noastră-i numai cântec,
Doina dorurilor noastre;
Roii de fulgere ce spintec
Nouri negri, zări albastre.

Limba noastră-i graiul pânii
Când de vânt se mișcă vara:
În vestirea ei bătrânii
Cu sudori sfinți-au țara

Limba noastră-i frunză verde
Sbuciumul din codri veșnici,
Nistrul lin ce 'n valuri pierde
Ai luceferilor stelușici

Limba noastră-i vechi isvoade
Povestiri din alte vremuri
Și cetindu-le 'nșirate
Te 'nșiorii adânc și tremuri.

Limba noastră-i fost aleasă
Slavă să ridice 'n ceruri,
Să ne spuie 'n hram și-acasă
Veșnicele adevăruri

Limba noastră-i limbă sfântă,
Limba vechilor Cazanii,
Care-o plâng și care-o cântă
Pe la vatra lor țărâni.

Înviați-vă dar graiul
Ruginit de multă vreme,
Ștergeți slumul, mucegaful,
Pe uitarea 'n care geme.

Strângeți piatra lucitoare
Ce din soare se aprinde:
Veți avea în revărsare
Un potop nou de cuvinte.

Nu veți plânge-atunci amarnic
Că vi-i limba prea săracă,
Și-ți vedea cât îi de darnic
Graiul țării noastre dragă.

Răsări-va o comoară
În adâncuri infundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșe revărsată.

Preotul basarabean A. MATEESCU
Mort pe frontul Carpaților

Gânduri

Când sunt mai mulți copii la un loc,
pare că se deosebesc, se împart în
grupe, se răsboiesc și trăiesc aparte ca
și popoarele.

Nu dați jucării copiilor, ci lăsați-i
să și-le caute singuri, căci numai așa
își va alege fiecare jucăria lui.

În ziua în care văd un copil îmbrăcat
în straie albastre, sunt mai fericit
și mi se pare că e mai multă lumină.

ÎNVĂȚĂTORII

S'a observat de la o vreme încoace, că nu este slujbă, nu este ocupație unde să nu fie un câmp de luptă între păreri ce le are fiecare.

Aceste păreri, nu privesc însă din păcate nici religia, nici gospodăria și nici școala, ci aproape numai și numai politica.

De aceasta nu e cruțat nici preotul și mai că seamă învățătorul.

Și doar învățătorii sunt cei dintâi a căror slujbă se deosebește cu mult de slujba altor funcționari.

Ei sunt cei dintâi în apropiere cu lumea satelor și de la ei această lume aștepta povăța cea bună.

Lor le sunt incredințați copiii la vrâsta cea mai fragedă, la vârsta la care poți să-i faci ușor să creadă la fel cu tine.

Ori, s'a observat în ultimul timp, că sunt mulți învățători, cari au alăturat lucturilor, preocupărilor politice, pentru ca prin ele, să și impună interesele și să și câștige prieteni pentru scopurile lor personale.

Iată de ce se abate îngrijorarea asupra noastră.

Fiecare om muncește pentru

binele lui și pentru al celorlalți oameni. Dar dacă nu se face destulă chibzuială în felul în care muncești, poți să faci rău în loc de bine și ție și altora.

Învățătorii cu datoria lor atât de mare trebuie să cumpănească mult preocupările de viață, căci după ei se îndrumează cei mulți.

Și dacă cumpănirea nu ar fi bună s'ar trezi cu toții într-o neagră rătăcire.

Trebuie să ferească școala de orice preocupări cari se depărtează de la îndrumările spre fapte bune, spre credință, spre iubirea de oameni.

Iar dacă sunt dintr'acei căror le place să pornească pe alte drumuri decât acele ale educației copiilor, aceștia trebuie să aibă conștiința de a alege între una și alta, căci cu amândouă de odată nu se pot face nici iubiri de oameniilor lor din sat și nici în fața legii nu pot să se înăpâșeze mândri că și-au făcut datoria.

Să cumpănească bine, căci numai așa li se poate aduce cinstea cuvenită, și numai așa își pot culege roadele muncii lor.

G. Talaz

Trecutul nostru

Cu toții iubim țara. Dar pentru a prețui în deajuns Patria în care te-ai născut și ai adormit pe veci în ea, se cere să-i cunoști trecutul, faptele, băătăliile și toate câte a avut de întâmpinat dealungul veacurilor.

Până la unire trupul țării a fost sfâșiat de dușmani. Ardealul era stăpânit de Unguri, Bucovina de Nemți iar Basarabia de Ruși. Trecutul nostru istoric nu avea voie să-l cunoască românii și prea puțini cărturari erau aceia cari ajungând prin școli prea înalte, aveau puțința să știe ce s'a petrecut în dealungul vremurilor trecute. Despre oamenii de la țară nici nu mai vorbim. Dumnezeu, însă, ne-a ajutat să fim la oală și să formăm acelaș suflet și trup românesc.

Acum e de datoria tuturor acelora cari știu carte să citească istoria neamului nostru.

În istorie găsim pe toți Domnii cari i-am avut din vremurile cele mai îndepărtate; aici găsim luptele crâncene pentru apărarea moșiei de dușmani; aici găsim toate cumpenile prin care a trecut țara; aici ni se grăește despre sângele care a înroșit văile și munții ca să fim stăpâni pe moșia strămoșească.

Mulți din noi, mai cu seamă din țările alipite, auzim de voievozii Ștefan-cel-Mare, Mihai-Viteazu, Petru Rareș, Vasile Lupu, Ion Vodă cel-Cumplit și alții fără ca să știe nimic despre faptele lor.

Întârn în o biserică veche sau o mănăstire cu zugrăveala sfinților, ștersă de vreme cu morminte care adăpostesc oase de Domni sau ctitori cari s'au jertfit pentru țară, fără ca să știm de cine e zidită mănăstirea, ce însemnătate are ea și rolul care l'a jucat în trecutul nostru.

Auzim de mănăstirea Putna fără ca mulți din noi să știm că acolo stă înmormântat Voievodul Ștefan-cel-Mare, auzim de cetatea Târgovștei fără ca să știm că acolo a fost cândva Capitala Mențeniei, auzim de Cetatea Sucevei, fără ca să știm că acolo a domnit Ștefan-cel-Sfânt.

Auzim despre Avram Iancu, despre Mitropolitul Șaguna, despre Horia, Cloșca și Crișan, fără ca mulți din noi, acei cari nu locuiesc în Ardeal, să știm ceva despre viața și faptele lor.

E o datorie dar, ca fiecare dintre noi care știe carte să cunoască trecutul țării sale. Trecutul trăește prin noi, și omul care e om, trebuie să cunoască, dacă nu prea mult, ceva din faptele părinților noștri. A nu ști nimic înseamnă o vină.

Îndemnăm pe săteni, știutorii de carte că de câte ori au prilejul să citească Istoria Românilor, iar pe cărturarii satelor, în special pe învățătorii, ca Duminicile sau alte zile de serbătoare să grăiască oamenilor din sat despre viața și faptele Voievozilor noștri.

Const. Cehan-Racoviță

CREȘTEREA ÎN FAMILIE

Pentruca părinții să și poată îndeplini cu succes datoria de educatori, trebuie să aibă autoritate. Dela orice domnitor, mai ales într-o monarhie absolutistică, cum e familia, așteptăm să fie în stare să domneasă și să și păstreze autoritatea. Dela părinți se cere aceasta și atât mai mult, cu cât ei nu pot fi înlocuiți nici când pe deplin. Domniitorul unui stat poate avea un locțiitor, în statele constituționale și ministrul răspunzător pentru conducerea țării, părinții însă pot avea numai ajutoare. După autoritatea lui Dumnezeu nu există și nu e ertat să existe alta mai mare în societatea omenească decum e autoritatea izvorâtă din drepturile și datorile, pe care le au părinții. Autoritatea aceasta nu urmărește onoruri, căci ea are să fie de folos pentru cei ce se supun ei și li servește tot odată. Maiestatea, care impodobește pe părinți în urma autorității lor; trebuie să producă venerațiune, pentrucă e bine pentru copii să-i asculte și să-i cinstească. Numai în casa părintească pot fi crescuți copiii spre supunere, conștiință și ascultare demnă. Când părinții nu pot nici insufla, nici cultiva venerațiunea și supunerea demnă, însușirile acestea cari înfrumusețează caracterul, se vor desvolta cu atât mai puțin afară de familie, în lumea aspră și plină de invidie.

O renunțare la autoritatea părintească e pecăt de imorală, pe atât de desastroasă în urmările ei. E imorală, căci aruncăm din mână ajutorul dat nouă de Dumnezeu pentru a ne putea îndeplini datoria de educatori. Iar urmările acestei fugi rușinoase din fața datoriei sunt cu atât mai dezastruoase, cu cât ele se resfrâng nu numai asupra părinților, ci și asupra copiilor. Aceștia, lipsiți de cărmaciul necesar în dezvoltarea lor, vor rămânea niște ființe imperfecte, fără de-a ajunge la fericirea materială și morală, la care au dreptul. Iar mai târziu, după ce vor ajunge să poată să și dea seamă de starea lor, își vor îndrepta toată mânia asupra celor ce i-au născut, căci nu i-au știut crește. Și nu se poate grozăvie mai mare a firii decât să vezi o ființă răsvărtindu-se împotriva celui ce i-a dat viața!

În lumea de astăzi avem adeseori ocaziunea tristă de a vedea părinți, cari au renunțat

la autoritatea lor față de copii. Cauzele sunt deosebite. Una este teama de muncă, dorința de a vedea de un lucru; care se pare prea greu. Aceștia sunt părinții leneși și doritori de-a nu se lăsa împedecați în gustarea cu lăcomie a plăcerilor ordinare, cu cari li îmbieie viața. Astfel de părinți găsim mai ales între orășeni cu averi mai mari, unde nu numai tata, dar și mama petrece mai mult afară din casă, lăsând grija de copii pe mâna servitoarelor. O altă cauză, care îi face pe unii părinți să nu și știe căștiga autoritatea trebuincioasă, e nepriceperea. Aceștia sunt mai puțin vinovați decât cei dintâi.

Autoritatea părintească își are însă și ea marginile ei. Nu trebuie să fie peste măsură, nu trebuie să fie prea aspră. Părinții se pot folosi de ea numai și numai spre binele copiilor lor. Ei nu vor întrebuița-o oricând numai ca să dovedească puterea lor asupra copiilor. Afară de aceea să nu uite, că ea să fie aplicată astfel, încât să nu împiedece pe copil de a deveni independent în judecata lui, de a putea sta pe picioarele proprii. Să nu uităm, că vine timpul, când încețază dreptul părinților de a domni asupra lor, când părinții trebuie să renunțe la acest drept și să dea libertate fiilor și fiicelor lor, cari au ajuns la deplină libertate morală și intelectuală. Aceasta trebuie să o facă chiar și când copiii lor, deveniți mari rămân încă tot în casa părintească. Dacă copiii au ajuns la vârsta aceasta fără să fie în stare să se conducă singuri, vina e a părinților, pentru că nu s'au îngrijit să pregătească încetul cu încetul pe copiii lor pentru libertatea deplină. Acum nu se mai pot gândi să-i cărmuiască cum ar fi putut-o face până erau mai tineri, lucru cunoscut poporului nostru, care zice "suce gânjul până-i tinăr". Multe lacrimi varsă părinții, cari nu au știut să și valideze autoritatea de cu vreme.

Măiestria cea mai înaltă în aplicarea autorității e a domni fără ca cel supus ei să observe că e stăpânit. Fericii părinții, pentru copiii cărora e destul să li se spună: "Mama se sâpâră dacă nu faci cum zice", "tata dorește să faciți cum vă spun eu!"

V. L.

Cântece Populare

Lelițele

Dragă mi-i lelița 'naltă
Și la mers cam legănată.
Dragă mi-e lelița 'n joc,
Când se leagăna cu foc,
Unde și pune piciorul,
Se aprinde mohorul.
Unde aruncă un ochisor,
Arde sufletul de dor!
Dragă mi-i lelița mică
Și de trup cam gingășică,
Că se suie pe oșină
Și dă gura subțirică.
Câte fete cu mărgele
Toate-s draguțele mele.
Câte fete cu bondiță
Poartă miere pe guriță.
Câte fete răsărite
Toate-mi par flori înflorite.
Cum aș face, cum aș drege,
Că pe toate le-aș culege
Să-mi fac traiul și să mor
Legănat pe sănul lor.

de V. Alecsandri

Arză-te focu urit

Arză-te focu urit,
Rea boală ești pe pământ!
Că nimica nu te doare,
Dar te topești pe picioare.

de L. V. Mureșan

Pentru tine

Pentru tine mândruică
Mi-a rămas roaba pe luncă,
Pentru tine mândro hăi!
Mi-a rămas roaba pe văi
Și pârlog pe patru căi.

de L. V. Mureșan

Spune bade

Spune bade și ghicește
Codru de ce îngălbinește?
Codru de zăpadă grea,
Voinic de inimă rea;
Codru de viscole grele
Și voinic de gânduri rele.

Cules de Ion I. Clurcu

In sat la noi

In sat la noi sunt fete
Cum nu sînt pe la voi,
Dar dacă vî e rostul
Să te sfădești cu noi.

Grădinăritul (Horticultura)

de V. POPA
Director la Agricultură

În articolele acestea, vom vedea care este situația grădinăritului nostru. În acest scop vom căuta să vedem progresul realizat de fiecare provincie în parte și aceasta din motivul marilor deosebiri, cari există între unele și altele, datorite, pe deoparte situației geografice, pe de altă parte măsurilor de încurajare, cari au fost luate de către diferiți stăpânitori de până acum ai teritoriului astăzi întregit al României.

După datele statistice ale vechiului regat, suprafața ocupată de legume se poate socoti în mijlociu la 28.000 hectare, care întinderi se repartizează astfel:

varza	7.000 hectare
ceapa	4.000 "
alte legume	7.000 "
pepeni galbeni	
și verzi	10.000 "

Intinderile cele mai însemnate le aflăm în județul Ilfov, care reprezintă 20 la sută din întinderea totală a grădinilor de legume. Ori trebuie să avem în considerare capitala țării, în jurul căreia se află numeroase grădini, cari găsesc în piețele Bucureștilor un frumos deosebit de desfacere pentru produsele lor. Urmează județul Dolj și Constanța cu 7 la sută din întreaga suprafață a grădinilor de zarzavat.

În ultimul timp cultura legumelor a luat un frumos avânt, datorită faptului, că mare parte a populației se hrănește cu legume, în special populațiunea dela țară, care consumă puțină carne.

Trebite să amintesc, că în suprafața arătată nu se cuprinde legumele din cultura mare, ca fasolea, mazărea, cartofii și ridichile de iarnă, cultivate prin porumburi și în teren propriu și care formează hrana principală a populației rurale. În afară de varză și ceapă, celelalte legume sunt consumate mai mult de locuitorii orașelor.

În această parte a țării, adevă

a vechiului regat, reușește cultura aproape a tuturor legumelor cari se găsesc în Europa centrală, precum și unele, cari le găsim în Europa meridională cum sunt patlagelele roșii și nete. Cele dintâi au pătruns în consumațiunea zilnică a țării, consumându-le mai deosebite în stare proaspătă.

Multă atențiune se dă culturii de varză, care în mijlociu cultivă pe 7000 hectare și care o găsim consumându-se atât în casa săracului cât și bogatului.

Dintre cucurbitacee, care sunt originare din Asia, pepenilor galbeni și verzi li s'a dat în cultură cea mai mare extensiune. Mai bine de $\frac{1}{3}$ din suprafața grădinilor de legume și anume 10.000 hectare, este ocupată de pepeni. Clima călduroasă din jurul Dunării și din regiunea domoală a văilor Moldovei, favorizează mult creșterea lor.

Am arătat felul zarzavaturilor cari sunt cultivate mai deosebite în jurul centrelor marilor orașe și ceea ce este regretabil că grădinile cari produc acele legume se găsesc astăzi în mâinile arendașilor străini, — bulgari și sârbi, — cari fiecare an se reintorc după colț cu buzunarele pline de bani în patria lor, secătuiind pământul fără cruțare.

În timpul războiului, împiedecându-se de necesitățile momentului, am putut vedea cu satisfacție, că ne am putea lipsi de concurența acestor străini, dând o sănătoasă îndrumare săteanului nostru în cultura legumelor de grădină. Această îndrumare nu se putea da decât prin înființarea de școli speciale, care până astăzi au fost cu totul neglijate. În vechiul regat, cunoaștem o singură școală de horticultură cu specialitatea mai mult în cultura pomilor și care a fost pusă până înainte de război, sub conducerea unui distins horticultor. (Va urma)

FOIȚA GAZETEI „CULTURA POPORULUI“

Cântarea României

(urmare)

XXIX.

Grăbește a mai prinde putere... iată că se mai apropie o furtună... Deabia vijelia omenească se mai potoli și o întunecime cât un grăunte se zărește despre răsărit... De ce merge mai crește și ca un nor se indeasă și se întinde... Cerul se întunecă; viscolul sbucnește; norul se varsă pe pământ ca un râu întărit și ca un ocean înghite tot ce i este înainte... Spaima a cuprins toate neamurile... libertatea și legea popoarelor se sâdmăie... potop de sânge este... pământul se umple cu dărămături... răs-

boinicii o iau la fugă... voinicii sunt prinși de frică... Semiluna strălucește în țările.

XXX.

Pentru ce te salți, Dunăre bătrână?... Un biruitor îndrăcneț vent'a oare ca tu zilele strămoșilor noștri să calce cu amândouă ale lui picioare pe amândouă ale tale maluri? Lighioanele înviaț'au și vin să întemeieze de a doua oară patria?... Apele tale se umflă, sar în sus și vâjje îngrozite... Nu... nu... un turban se vede pe mal... armasarii de la Anadol nechiază sărind în două picioare de nerăb-

dare... pala pustiește țărnul din dreapta... popoarele de la mează-ză la meză-noapte, de la răsărit la apus, pleacă capul lor săblei și se leapădă de legea părinților lor ca să crează Coranul... Mahomet ia locul lui Christos... sabia și Coranul duc robia după dansele...

XXXI.

Pe râuri plutesc dărămăturile palatelor și bisericilor... Cu sângele se scurge rămășița neatârării a două zeci de popoare... Valurile isbesc spumegând valurile și spuma lor e săngerată... Pe talazul ce merge și se întoarce un iatagan scanteiază... se afundă... ese iarăși pe d'asupra... și valul înf'orat asvârle pe țărnițele noastre pe feciorii spurcatului prooroc... „Alah! strigă „ei... asta e pământul făgăduit „celor credincioși...”

XXXII.

Pustiirea se întinde în câmpii... codrii clocotesc d'o fâșiere dăioasă... pe coastele dealurilor se

văd numai sate arse și turme de femei rătăcind cu pruncii lor la față... O țara mea! unde sunt acum voinicii tăi... cei cu înmăvitează și cu brațul tare? N'aud ei răcnetul primejdiei tale... vatele femeilor... plânsorile copiilor... rușele fecioarelor?... Lei făcutu s'au miei?... Paloșele crunte ruginite-s'au în mâinile războinicilor tăi? și femeile ziceau: „Vai nouă, vai! bărbații și-au pierdut inima... moștenirea „copiilor noștri o să cadă în „prada vrășmașilor și copii vor „ajunge robii lor, și ei se vor „purta cu dâșii ca stăpânul cel „rău cu cânele său... și vom fi „de răsul și de bajocura nea- „murilor...” Și mumele ziceau la feciorii lor: „Ce! ce fugi dinaintea dușmanului este mișel... „și mișei nu sunt din sângele „nostru... Duceți-vă de măriți „mai bine liberi decât să trăiți „în robie și ocară!”

XXXIII.

Vijie Crivățul... se clatină pă-

mântul... oamenii se isbesc oamenii... zălele cu ferul... pepturile cu oțelul... viteji cad morți în țărână... sângele desfundă pământul... leșurile plutesc pe râuri... fumul părjului se înverzește în toate părțile; strigările lupitorilor și ciângăitul paloșilor le crucișându-se răsună cu huieta... Ce te-ai făcut, mare vizir?... Unde îți sunt voinicii, pașo cu trei tuiri? Vântul împotriviții sfărâmă zăbalele armasarilor tăi... Năvala se trase înapoi, spălmântată de pepturile goale ale vitejilor!...

Cine fugi colo în vale, cu brăul târându-se după dâșul, cu turbanul desfăcut... cu pala de Taban plină de sânge... Sultanul... cel mare... cel groznic!... Fugi acum, sultane... și erai împăratul împăraților... mele tău îngrozia mai mult decât o oștire... pașii tremurau când te vedeau trecând...

(va urma)

ÎNTÂMPĂRILE SĂPTĂMĂNEI

Din țară

Călătoria M. S. Reginei la Belgrad. M. S. Regina Maria, va face în curând o călătorie la Belgrad. În cauza aceasta s'a amân timerii urmări să o facă la Cluj.

Un castel dăruit Reginei. O delegație de cetățeni din Brașov va prezenta la 17 Martie, M. S. Reginei actul de donație a castelului din Bran oferit Familiei Regale.

Orașul Verdun medaliat. M. S. Regele, a medaliat orașul Verdun cu medalia „Virtutea militară”, orașul francez, Verdun, pentru eroismul său în timpul marilor lupte între francezi și germani.

Premiul Prințului Mihai. M. S. R. Principele Carol, a decernat la Direcțiunea Fundațiunii Culturale suma de 22.800 lei sub formă de Premiu Prințului Mihai, cu mențiunea ca această sumă să se dea ca premiu în decembrie autorului care va scrie cea mai bună carte pentru copii.

Moartea generalului Cerna. A murit lângă Mehadia, generalul Cerna, Român din Banat, unul din cei mai valoroși ofițeri din fostele armate austriace și fiu credincios al neamului românesc. Ultimul general a man festat totdeauna o neșirbită dragoste pentru poporul român căruia se dădea că-i aparține.

Despre dări. Ministrul finanțelor d-l Vintilă Brănu, a hotărât să formeze o comisiune în care să ia parte economiști, financieri parlamentari, cari să studieze modificarea dărilor. Lucrările acestei comisiuni vor fi aduse spre aprobare parlamentului, în luna viitoare.

Cum stau sămănăturile. Pricepătorii profesesc că anul acesta o să fie cea mai bună roadă în tot cuprinsul Ardealului. Numai în Banat s'au sămănat 250 mii hectare cu grâu de toamnă. În urma iernei bune grăul este foarte frumos și cu atât mai frumoase o să fie fânățele. Dacă plugarii vor avea sămânță de primăvară de ajuns, anul viitor ne va scăpa de multe necazuri. În întreg Ardealul s'au sămănat 835 mii 806 hectare cu sămănături de toamnă, va să zică cu 117 mii 121 hectare mai mult decât anul trecut.

Export de vite. În luna aceasta se va face un export de 1000 vagoane de vite în Italia. În acest scop întreg Ardealul este cutreerat de comercianți italieni.

Cât timp trăesc animalele. Elefantul trăește cam 200 de ani, șoimul 150, vulturul, găscă sălbatică și bufnița 100, crapul, știuca și somnul 10—100, barza 70, cocorul 60, calul 40—60, măgarul 35—40, boul, vaca 20—25, câinele 28, pisica 22, oaia 20, râma 10, păianjenul 2, albina 10. Furnica cu toate că aleargă toată ziua nu se prea omoară cu lucrul căci trăește până la 15 ani.

La vară va fi ploaie. Un învățat francez cu numele Abbe Gabriel, prezice, că anul 1922 are să fie foarte ploios.

Sezătoare culturală. În Marghita Mare (Toronto), a avut loc o frumoasă sărbătoare națională. S'au cântat cântece populare românești, s'au citit poezii și s'au jucat jocuri naționale. Au luat parte și streini cari au rămas mulțumiți. Dorim ca astfel de manifestări să se întâmple cât de des, căci numai așa frații cari au rămas peste hotare, se pot bucura de cultura noastră.

Un român în America.

Un tânăr român, de fel din Galați anume Ion Iacobeanu, a fost descoperit de autoritățile americane, că nu avea acte în regulă.

După cum reese din cele ce ne spune un ziar românesc ce apare în America, Ion Iacobeanu e un tânăr de 18 ani care poate să vorbească 8 limbi între care și engleza la perfecție, dar acest tânăr nu știe nici să scrie, nici să citească.

Iacobeanu promite însă că o să urmeze cursurile serale.

Prin câte a trecut acest mic aventurier ne povestește ziarul românesc din America.

„Am fost timp de doi ani în armata română, când eram copil mic spune Iacobeanu. Am fost și rănit la cap și la mână. Părinții mei și fratele meu, care avea zece ani, au murit de o bombă germană în cursul războiului. Fiind singur în lume, m'am ascuns pe un vapor în portul Galați și așa, prin Constantinopol, am ajuns, după mai multe aventuri, prin Malta, în Franța, de unde, cu câteva luni mai târziu m'am suit într'un vapor ce credeam că merge în America. El însă m'a dus la Tunis, în Africa. Sunt vre-o opt luni de când am văzut vaporul „Aldina” despre care mi s'a spus că merge în America. Într-o noapte m'am furișat pe vapor și n'am fost observat decât când eram pe Ocean”.

Vorbește apoi despre Tunis, despre întoarcerea la New York ca matroz pe un vapor și de bunăvoința funcționarilor americani cari văzând stăruința lui Iacobeanu de a deveni cetățean american l'au primit pe pământul îndepărtatei republici fără hârtii în regulă.

„Voi să lucrez” orice, spune Iacobeanu și gazeta românilor stabilită în America, face apel la cei cari pot da tăaării „din țară” un sprijin pentru găsire de lucru.

Intunecime de soare. Marți, în 28 Martie va fi o eclipsă (intunecime de soare. Ea va începe la ora 3 și 37 minute și se va sfârși la ora 5 și 42 minute.

Intunecimea va fi mai mare la ora 4 și 40 minute, când luna trecând peste soare îi va acoperi cam pe jumătate.

Eliberarea contingentelor 1919 și 1920. D. general Cristescu, șeful Statului major al armatei, a dat corpurilor și serviciilor următorul ordin circular:

1. Oamenii din contingentele 1919 și 1920 se vor trece în complectare și se vor lăsa la vatră pe ziua de 1 Aprilie 1922.

Acei din Ardeal și Bucovina, din această categorie, rămân sub arme, fiind încorporați cu întârziere.

Înainte de a fi liberați se va acorda oamenilor o permisiune spre a-și aduce hainele civile de acasă.

2. Pe ziua de 9 Aprilie vor fi trecuți în complectare și lăsați la vatră oamenii din contingentul 1920, cari au făcut serviciul 2 ani și cei cari au făcut serviciul 3 ani. Și aceste categorii vor avea permisiuni între 1-8 Aprilie spre a-și aduce hainele civile.

De peste hotare

Holera în Ucraina (Rusia). Direcția generală a serviciului sanitar a fost încunoscintată că în Ucraina s'au arătat mai multe cazuri de holeră.

Autoritățile noastre au luat urgente măsuri, stabilind o zonă sanitară pe întindere de 30 kilometri dealungul Nistrului. Aceasta pentru ca holera să nu pătrundă și în Basarabia.

S'a hotărât și vaccinarea locuitorilor din acele ținuturi.

Înainte conferinței dela Genova. La Belgrad, capitala Serbiei s'a ținut o consfătuire între delegații României, Poloniei, Cehoslovaciei și Serbiei. S'a hotărât ca țările acestea să se sprijine una pe alta la conferința care se va ține în curând la Genova.

Expoziția din Ierusalim. La 15 April se deschide în Turnul lui David din Ierusalim expoziția meseriașilor. Guvernatorul Palestinei, sir Herbert Samuel, se află în fruntea comisiei de pregătire a expoziției. Nu se vor admite decât produsele industriei manuale. Obiecte fabricate cu mașini sânt excluse.

Ciumă în Egipt. În Egipt bătute ciuma bovină. Grecia, Turcia și Bulgaria, de frica acestei epidemii, au oprit importul vitelor din Egipt.

Ceas de nuce. Un italian isteț atâta s'a tot meșterit până a făcut un ceas din ramuri de salcie și de plop. Ceasul meșterului Tiburzi e înalt de doi metri și toate rotile, arătătoare ba chiar și greutatea lui sunt numai și numai din nuce sucite și răscucite în chip minunat. Ceasul umblă și arată bine, numai nu bate, Lumea umblă ca la minune să-l vadă.

Vezuviul în erupție. Din Neapole se anunță: Vezuviul este în erupție. Toată lumea fuge spre Neapole, cutremurile de pământ continuă.

Serbare românească la New York. O serbare de bine facere a fost organizată la New York, de către ministrul Bibescu, sub patronajul M. S. Reginei României.

Serbarea a avut un succes strălucit. Drapele românești au decorat sala.

S'au strâns aproape patru sute mii lei.

Bela Kuhn a fost arestat. Din Paris ne vine știrea că Bela Kuhn șeful comuniștilor unguri, ar fi fost internat într'un azil de nebuni furioși, pe motiv că într'un singur județ a omorât 7000 de soldați în cursul unei săptămâni.

Aliații protejează pe bulgari. O știre din Belgrad ne spune ca Aliații și mai ales francezii și italienii, protejează pe bulgari, mai mult decât pe sârbi, greci și români.

MULTUMIRE

D-lor Dr. Prof. Mihail și Dr. V. Popovici, le aduc recunoștință și viile mele mulțumiri, pentru actul mărinimos ce l-au făcut, vindecându-mă de boala de ochi numită Trahom.

V. Drăgușanu
Lucrător Tipograf la „Cultura Poporului” Cluj

Din istoria neamului românesc

Mircea cel Bătrân

de Victor Lazăr

III.

Mircea nu s'a înșelat în creștinismul lui, că Turcii îl vor ataca după lupta din anul 1396 dela Copole. Ei intrară cu o armată în Muntenia, arzând și luând totul. Domnul Românii s'a luptat ca un leu, dar pe urmă trebui să fugă din țară, pe care turcii puseră un alt domn, cu numele de Vlad, care era sprijinit și de Poloni, cari erau în dușmănie cu Sigismund regele lui Mircea. Sigismund pe altă parte nu voia să sufere aliații al Turcilor pe tronul Munteniei, de aceea intră cu armata în Muntenia răsbătând

până la Turnu Măgurele. Nu putu însă alunga pe Vlad din țară, căci la reîntoarcere armata lui Sigismund fu bătută de Românii lui Vlad la Pozada, în Prahova. Despre această înfrângere povestește însuși Sigismund într'un document următoarele: „Și adunând noi o armată puternică, am plecat spre Țara Românească și, străbătând cea mai mare parte a țării acesteia am asediat cu toate puterile noastre cetatea Nicopol mic (Turnu-Măgurele), în care se afla o mulțime de Turci... și, cucerind acest centru, i am lăsat în mâinile credincioșilor noștri; însă... voivodul din Țara Românească...

pe când noi ne întorceam cu triumf fericit către casă, a tăiat o mulțime de arbori în munții numiți în limba poporului, Pozada (jud. Prahova) și acolo, închizându-ne drumul, ne-a înconjurat pe noi și oștirea noastră cu o mulțime de Români. Apoi atacându-ne în această strâmtoare, ei aruncau asupra noastră și a oștirii noastre săgeți otrăvite. Atunci Nicolae, palatul (locuitorul regesc) Ungariei, dimpreună cu oamenii săi, s'a pus ca un scut de apărare pe lângă noi și, respingând cu bărbăție atacurile Românilor, dar nu fără moartea și rănirea oamenilor săi, ne a făcut cu puțință să putem scăpa de acolo”.

Munții și vitejia neînfrântă încă a Românilor mai arătase străinului ne-odată, cu vârf și îndesat, că nu poate călca nepedepsit pământul românesc.

Cu ajutorul trupelor lui Sigismund și al Românilor credincioși lui Mircea, acesta alungă în sfârșit în anul 1397 pe Vlad cel pus

de Turci și-și continuă luptele contra Turcilor. Căci Baiazet, Sultanul, trece din nou Dunărea dar nu poate înainta din cauza Românilor, cari pândiau pretutindeni și-i nimiceau trupele.

Mircea s'a dovedit cu adevarat zid de apărare al creștinătății contra puiului turcesc, așa că Turcii atacă de-acum înainte Ungaria dinspre Serbia. O armată de vre-o 70.000 Turci intră în Ungaria, în anul 1400, și orădă urit. La reîntoarcere voi să treacă prin Țara Românească, dar Mircea i-a eșit înainte și a zdrobit-o așa că abia au scăpat vre-o 3000 de Turci dincolo de Dunărea.

Era mare nevoia unui om ca Mircea în vremurile acelea. În zadar cerea Papa de la Roma înghetarea unei cruciate noiă contra Turcilor, căci popoarele din apusul Europei nu voiau să înțeleagă primejdia cea mare, care amenința cultura creștină.

La 1402, Sultanul Baiazet, e bătut la Angora în Asia Mică

de hanul Mongolilor Timus cel Șchiop, și făcut prizonier. El moare curând. Acum ar fi fost timpul potrivit, ca Principii creștini, în tovarășia cu Mircea, să atace cu toată puterea pe Turci și să-i alunge departe în Asia, de unde veniseră. Ei nu au înțeles lucrul acesta, așa că iarăși numai Mircea singur i-a făcut datoria coborând din munți cu cetele lui de Români și cucerind orașele de la Dunăre și Dobrogea, fără nici un ajutor din partea lui Sigismund. Într'un document de la 1406 Mircea își ia din nou vechiul titlu: „Ion Mircea, marele voevod și de sine stăpânitor Domn a toată țara Ungro-Vlahiei și al părților de peste munți și încă și tătarești și Amlaşului și Făgăraşului duce și Domn Banatulul de Severin” și de amândouă părțile toată Du-

Partea de răsărit a Banatului Timişana era a lui Mircea:

(urmăre pe pagina a 4-a).

DIN DATINILE POPORULUI NOSTRU

BABELE

Iaca, sos'ra și babele!...

Așa se aude acum pretutindeni cu sosirea Primăverii și cu toții știm că e vorba de cele 9 zile dela începutul lui Martie.

— Baba mea e Joi!

— A mea e Sâmbătă; să vezi că are să fie mai bună de cât a ta!

— Ba a mea e cea din urmă: a noua!

Și fiecare ne alegem o zi din cele nouă, pentru ca să ne încercăm norocul iar ziua aceea e „baba noastră!”

Acu, dacă ziua pe care ți-ai ales-o e zi bună și soția pe care o vei lua-o tot bună are să fie; dar să te ferească sfântulețul să brodești o zi noroasă și mohorâtă c'ai pățit-o verișcane: o să ei o nevastă posacă de-o să trăsnească și să bufnească toată ziua...

Dar acum, rogu-te, ce tot încreșți fruntea și te posomorâști așa? Că eu te încercai numai, să văd ce zici!... Ia ascultă mai bine colea la mine, să-ți spun de unde am rămas noi cu pocitele astea de babe...

Se zice că ar fi fost odată nouă babe dar erau niște vrăjitoare așa de îndrăcite, că până și cursul vremii îl puteau schimba. Uite, acum era cald și bine afară și ce făceau ele ce dregeau că tot acum te pomeneai cu câte o vijelie sau cu câte un pui de ger, că te cruceai singur ce dănae mai e și asta. Babele astea erau surori. În țara cea unde trăiau ele, domnea un împărat puternic, care avea o fată de toată frumusețea. Și iată că se face fura mare și îi vin pețitori. Împăratul nu mai putea de bucurie și fiindcă era singura fată pe care o avea, dorea să facă și el o petrecere în toată legea, barim să știe că n'a trăit degeaba pe lume. Și hai s'o facă Primăvara, știi colea când începe să dea colțul ierbi și par'că simți că mai întineriști oleacă. A hotărât s'o înceapă chiar în prima zi de Martie. Pe atunci însă, când se făcea câte o nuntă d'astea împărăteștile, trebuia să cheme și pe zâne și pe vrăjitorii de peste nouă mări și nouă țări căci altfel era bocluc mare: cine știe ce urs'ă rea îi ura bieteii prințesei! Așa, împăratul a căutat să le cheme pe toate să nu se supere vreuna, dar cum s'a făcut nu se știe că pe cele 9 vră-

jitoare a uitat să le poștească. Lor, atât le-a trebuit ca să se mânia și în prima zi, tocmai când era o zi frumoasă cu soare cald și când împăratul se bucura și mulțumea lui Dumnezeu că se poate veseli, una din babe, deodată a schimbat rostul vremii și din cald și frumos cum era, unde a început afară o vijelie de-ar fi luat-o pe mireasă val-vârtej cu trăsura cu tot. Și atunci:

— Mai na, fă nuntă fără mine, a zis baba îndrăcită rânjindu-și cei doi dinți pe care-i mai avea în gură.

Împăratul a trebuit să amâne toată petrecerea pe a doua zi și tare s'a mâhnit el în sufletul lui; căci ne știind care-i pricina, credea că e vre-o ție Dumnezească. Și cum spusei, s'a amănat nunta pentru a doua zi dar acum veni rândul altei babe tot așa de îndrăcită, dacă nu și mai și. Așa s'au răzbunat toate babele, ba încă le venise chef s'o ia dela început căci li se păruse că încă nu fusese destul ceea ce făcuse; vezi însă, că Dumnezeu deși rabdă îndelung dar și când plătește știe cum să plătească. Că unde mi s'au pomeneit odată că le nhață cineva și eând le-a asvârlit, drept în vârful unui munte s'au oprit și s'au prefăcut acolo în 9 stânci. Dar pedepșa Dumnezească nu s'a oprit aici!

— Va plăcut să vă jucați cu vremea? Zis-a Dumnezeu. Acum să se mai joace și vremea pe spinarea voastră. Moarte să nu mai aveți, babelor îndrăcite, să simțiți toate asprimile vremii iar frigul să vă săgeteze până la inimă; dar de apărat să nu vă puteți apăra și nici să nu vă puteți mșca cel puțin. Iar pentru ca lumea să nu vă mai uite nici odată, să prindeți viața fiecare din voi o singură zi pe an la începutul Primăverii, adică atunci când a fost nunta prințesei. De atunci, așa a rămas și până în ziua de astăzi. În fiecare an ele prind viața fiecare în câte o zi dar atunci caută și ele să se răzbune, de dimineața până seara căci seara se prefac iar în câte o stâncă. Noi însă, le cam așteptăm cu frică căci nu știm în ce toane se găsesc atunci când se trezesc.

Așa cu babele! Alți fusă spun că ar fi fost o singură babă pe care o chema Dochia. Adică ba-

bă nu era ea, că să vedeți: Ea era fiica unui împărat vestit și era așa de frumoasă că toți fiii de Crai o pețiră dar ei, nici unul din ei nu-i plăcea. Azi așa, mâine-așa, poimâne la fel până ce unul din ei niciuna nici alta, pornește cu război împotriva împăratului (tata-l fetei) îl bate, îl bate, îl prinde și se apropie de palatul fetei căci gândul lui nu era de cât să pună mâna pe fată. Biata fată, când a auzit, de frică să nu cadă în mâna lui, s'a dus la o vrăjitoare și a rugat-o s'o prefacă într-o babă sbârcită și urâtă. Și-a luat niște oi, s'a îmbrăcat cu nouă cojoace căci era iarnă și topenie de frig și și-a luat drumul spre pădure. A stat fata, adică baba nu fata! Zic, a stat, până primăvara când a dat colțul ierbi. În ziua din-tăi a lui Martie a fost așa de cald că baba și-a lepădat un cojoc din cele nouă. A doua zi și mai cald și baba și-a mai lepădat un cojoc și așa până ce și-a desbrăcat toate cojoacele. Da tocmai a noua zi când și-a asvârlit ultimul cojoc, unde începe deodată un vânt așa de puternic, încât o îngheață pe babă și o prefacă într-o stână de gheață. Pasă-mi-te c'o ajunsese vre-un blestem de-al lui bietul tata său. De-atunci a rămas rostul vremii tot așa schimbăcios în cele 9 zile dela începutul Primăverii. Și tocmai când ai zis Doamne ajută și ți-ai lepădat surtucul atunci te pomenești cu câte un pui de geruleț ba încă și cu câte o zăpadă de nici nu știi cum să l'îmbraci iarăș mai de grabă. De atunci a rămas și vorba că: „Să te ferească Dumnezeu de zilele Dochiei!”

În multe părți se mai crede că această Dochie ar fi fost chiar fiica lui Decebal și că a fugit în pădure și s'a făcut pistoriță de frică să nu cadă în mâinile lui Romanilor și a împăratului Traian.

După ultima zi a babeii se crede că frigul nu mai are putere iar oamenii nu mai au nevoie de foc. De aceea oamenii, în acea zi, cărătesc curțile, sirang tot gunciu la un loc și i dau foc; iar apoi sar peste el ca să se afume și să fie ferți de orice spurcăciune căci toate spurcăciunile ard odată cu gunciu. Tot pentru asta, femeile afumă și pria case, cu cărpă arsă.

De acum s'au sfârșit și cu babele și sfânta muncă reîncepe iarăș cu acelaș dor ca și anul trecut.

I. Nicolescu Poenele
Invățator

nărea până la marea cea mare și stăpânitor al cetății Dârstorului (Silistrei)!”

Dar Mircea a încercat să se folosească și mai mult de încercăturile cu Turcia. După moartea lui Baiazet, fiii lui au început un războiu lăuntric, fiecare dorind să ajungă pe tron. Mircea a crezut momentul potrivit, ca să sprijinească pe unul din pretendenți la tron pentru o răsplată bună, care avea să fie o întindere mare de pământ în sudul Dunării, și pentru a avea totodată un prieten pe scaunul domnesc al Turciei. El și-a ales pe Musa, care l-a cercetat în Țara Românească, și i a făcut promisiuni foarte frumoase. Musa Sultanul, prieten a lui Mircea, se ține în luptă contra fratelui său până în anul 1413, când e bătut, prins și omorât. Țara Românească rămâne încă multă vreme locul de refugiu al unor prinți Turci prigoniți de Sultanul lor. În țările creștine puteau fi liniștiți, căci în câmpia Dă-

nării-de-jos veghia cu braț tare Sentinela română, Mircea cu Românii lui. Cât timp a trăit el, Turcii trebuia să fie mai liniștiți în atacurile lor contra creștinilor, iar ce privește legenda, că Mircea ar fi încheiat tratat de închinare către Turci, aceasta e o poveste nedovedită, căci la 1418, anul morții lui Mircea, Turcul răzvrătit la Bedredin aleargă la Mircea după ajutor și îl primește iar Mircea are încă tot titlul lui cel vechiu, care îl arată stăpânitor pe amândouă laturile Dunării.

Mircea a fost și adevăratul organizator al armatei românești, cu care a știut nu numai să-și apere moștenirea rămasă de la tatăl său, dar să și-o mărească. El s'a gândit și la dezvoltarea comerțului din Țara-Românească, căci îl vedem încheind tratate de comerț atât cu Polonia cât și cu Sașii din Transilvania. În deosebi Sașii au profitat mai mult de pe urma legăturilor lor comerciale cu Țara-Românească,

unde își desfășeau cu prețuri bune mărfurile făcute în atelierile lor și de unde aduceau cu preț eften produsele bogatului pământ românesc, fiii cărora forma zidul de apărare, în dosul cărțiii cei din Transilvania își puteau vedea în liniște de meserii și comerț, ceea ce nu puteau face Românii din Țara-Românească veșnic cu arma în mână. Mircea a murit la 1418 și e înmormântat în Mănăstirea din Cozia (județul Vâlcea), unde și acum se poate vedea pe zidul de la intrarea în biserică chipul lui de cavalier.

Victor Lazăr

CETIȚI
ȘI RASPANDIȚI
CULTURA
POPORULUI
CE TRĂEȘTE PRIN
VOIȘI PENTRU VOI!

TIPOGRAFIA CULTURA POPORULUI

CLUJ—Str. Iuliu Măniu No. 6—CLUJ

Este inzestrată cu tot felul de mașini tipografice

Execută lucrări tipografice ca: Broșuri, ziare, reviste, teze, registre, circuli, afișe, convocări, cărți de vizită, bilete de nuntă ș. a.

PREȚURI IEFTINE

Banca Românească

SOCIETATE ANONIMĂ

Capital Social 160.000.000 lei

SEDIUL CENTRAL: BUCUREȘTI.

SUCURSALE:

Arad, Băiți, Brașov, Bazargic, Chișinău, Cernăuți, Constanța, Galați, Cluj, Ismail, Târgu-Mureșului, Oradea-Mare, Sibiu, Tulcea, Timișoara.

FACE ORICE OPERAȚIUNI DE BANCĂ

Banca Centrala

Pentru industrie și Comerț s. p. a.

Cluj, Str. Regina Maria No. 6—8

(Casele proprii).

◆ Capital social Lei 50,000,000 deplin vărsat ◆
◆ Secția de Bancă :: Secția de Mărfuri ◆

FILIALE:

Sibiu, Arad, Turda, Alba-Iulia, Hațeg, Satu-Mare, Reprezentanți stabili în București, Kosice, Praga și Viena

A APĂRUT

Drama „ARDEALUL”

Scrisă de colaboratorul nostru C. Cehan-Racoviță

În această piesă de teatru e descrisă toată viața plină de suferință a transilvanenilor. Se poate căpăta volumul trimiteându-se prin mandat poștal suma de 5 lei prețul cărții; iar 1 leu 50 în plus pentru taxa poștei, recomandat.

Banii se vor înainta d lui Const. Cehan-Racoviță, Otel New-York Cam. 17 Cluj.